

Nemzetiségi Ösztöndíjas Pedagógushallgatók III. Parlamenti Találkozója

Október 9-én harmadik alkalommal rendezték meg a nemzetiségi ösztöndíjas pedagógushallgatók találkozóját az Ország-ház főrendiházi üléstermében. Az eseményre Ritter Imre német nemzetiségi képviselő, a Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága elnöke minden mostani és az ösztöndíjrendszer bevezetése óta végzett nemzetiségi ösztöndíjas hallgatót (óvodapedagógust, nemzetiségi tanítót, tanárt és szaktanárt) meghívott. Az eseményen a nemzetiségi képzés helyzetéről és a Nemzetiségi Pedagógus Tanulmányi Ösztöndíj eddigi eredményeiről szóló beszámoló mellett az ösztöndíjprogram további fejlesztési lépéseiről is szó esett.

Soltész Miklós államtitkár köszönti Paulik Antal szlovák szöszlőlt és Kozma Györgyöt, a Magyarországi Románok Önkormányzatának elnökét.

Friss ösztöndíjasok
(Gallai Gregor felvételei)

A rendezvény célja a nemzetiségi pedagógusképzés és a nemzetiséget támogató ösztöndíjprogram fontosságának hangsúlyozása volt, kiemelve a nemzetiségi pedagógusok meghatározó szerepét a nyelvi és kulturális identitás megőrzésében, valamint a közösségek jövőjének biztosításában. A találkozót Ritter Imre mint az alkalom szervezője és házigazdája a jelenlevő nemzetiségi képviselők, a nemzetiségi pedagógusképzésben részt vevő intézmények vezetői, tanárai és a hallgatók köszöntésével nyitotta meg.

Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatért felelős államtitkára megnyitó beszédében felidézte, hogy míg az 1970-es, 1980-as években még tapasztalhattuk a nemzetiségi nyelvhasználatot a hétköznapi életben, otthon, különösen vidéken, ma már nem beszélnek a nemzetiségi nyelvet a családban, így a nyelvismeret átadása teljes mértékben a nemzetiségi pedagógusokra, közvetve a nemzetiségi önkormányzati vezetőkre, helyi vezetőkre hárul. A kormány továbbra is támogatja ebben a feladatban a nemzetiségi önkormányzatokat, oktatási intézményeket, civil szervezeteket.

Az államtitkár több területet emelt ki, ahol már megmutatkoznak az előző tizenöt év eredményei. Az ösztöndíjprogramban eddig nyolcszáznegyvenhat diák vett részt, akik megszerzett tudásukkal egy-egy nemzetiség életét szolgálják. Mára közel százhusz, nemzetiségi önkormányzat által fenntartott oktatási intézményben mintegy húszezer fiatal tanul, és több mint négyezer pedagógus dolgozik. A nemzetiségi pedagógusi ellátottság és pedagógusképzés biztosítására indult 2018-ban – és azóta három lépcsőben emelkedett – a nemzetiségi pedagóguspótlék. Az elmúlt években már ötszázötvenkét jó tanulmányi eredményt elért és a nemzetiség közösségi életében is aktív 11-12. osztályos középiskolásnak biztosítottak nemzetiségi tanulmányi ösztöndíjat. Szintén 2018-ban indult a nemzetiségi pedagógushallgatói ösztöndíjrendszer, amelybe évről évre egyre többen tudtak bekapcsolódni. A kormány támogatásával folyamatosan haladt a nemzetiségi fenntartású iskolák, óvodák felújítása. A találkozó napján megnyílt a nemzetiségi ösztöndíjprogram pályázati felülete, megindult a pályázati lehetőség a 2025/2026-os tanév nemzetiségi pedagógus tanulmányi ösztöndíjra, melynek összege a tanév második félévétől emelkedni fog.

A nemzetiségi pedagógusképzés mellett a 2026/2027-es tanévtől kezdve horvát, német, roma, szerb és szlovák nemzetiségi nyelvű színészképzés indul, jelentette be a találkozón Vidnyánszky Attila, a Nemzeti Színház vezérigazgatója. Mint mondta, kárpátaljai színészként tapasztalta a színház kultúra- és nyelvmegtartó erejét, ezért is tartja fontosnak, hogy a hazánkban élő nemzetiségek saját nyelvükön kapcsolódjanak be a színházművészetbe. A Nemzeti Színház már nyolc

Az előadások között a városi Paul Angermann Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola kórusa adott elő harmonikával kísért dalokat. A résztvevőkről közös fotó készült az Országház fülépcsőjén, majd állófogadással zárult a találkozó.

alkalommal adott otthont a Jelenlét Nemzetiségi Színházfesztiválnak, ahol a nemzetiségek társulatai évről évre színvonalas előadásokkal lépnek fel. Ez is indokolja a nemzetiségi színészképzés szükségességét. A nemzetiségi színésznövendékek is ugyanolyan ösztöndíjban részesülhetnek majd, mint a pedagógushallgatók, a felvételik már 2026 márciusában megkezdődnek.

Pósánné Rác Annamária, a Kulturális és Innovációs Minisztérium felsőoktatásért és felnőttképzésért felelős helyettes államtitkára „A nemzetiségi pedagógusképzés napjainkban” címmel tartott előadást. Elmondta, hogy jelenleg tizenegy felsőoktatási intézményben folyik nemzetiségi pedagógusképzés horvát, német nemzetiségi, roma, román, szlovák, szlovén szakirányon. A kis létszámú szakok fenntartásának támogatása a kormány részéről jelentős többletköltséget jelent. A hallgatók létszáma hatszáz-hétszáz fő között van, növekvő tendenciát mutat az előző évekkal összehasonlítva, mintegy 90%-uk nő, és háromnegyedük vidéki településen él, illetve onnan származik. Jelenleg a görög tanító- és tanárképzés beindításának előkészítése folyik. Az anyanyelven végzett hallgatókból tudatos kettős identitású pedagógusok lesznek, akik továbbadják nyelvüket és kultúrájukat – összegezte beszámolóját Pósánné Rác Annamária.

Weigert József, a Magyarországi Németek Pedagógiai és Módszertani Központjának intézményvezetője bemutatta a Nemzetiségi Ösztöndíjprogram múltját, jelenét és jövőjét. Felidézte egy 2017-es felmérés eredményét, amely előre jelezte az óvodapedagógus-hiányt a német nemzetiségi óvodákban. Ismertette azokat a lépéseket, amelyek a 2018-as Nemzetiségi Ösztöndíjprogram elsőéves óvodapedagógus hallgatók számára történő elindulását megelőzte, majd ennek kiterjesztését a tanító- és tanárképzésre s valamennyi évfolyamra. Az ösztöndíjprogramban német nemzetiségi hallgatók vettek részt legnagyobb számban, majd horvát, roma, román, szerb, szlovák és szlovén nemzetiségűek. Egy 2023 novemberében végzett felmérés szerint a hallgatók előnyösnek érzik az anyagi támogatást, ez ösztönzést is jelent számukra a jobb eredmények eléréséhez, és jobb elhelyezkedési lehetőséget remélnek nemzetiségi pedagógusként. Tudatosabbak a pályaválasztásnál, felkészültségük alaposabb és jobb életpályamodellnek néznek elébe.

A parlamentbéli esemény a Nemzetiségi Ösztöndíjprogram egyik legfontosabb találkozási pontja, amely minden évben lehetőséget ad a leendő nemzetiségi pedagógusoknak, hogy tapasztalatot cseréljenek, közösséget építsenek és megerősítsék elkötelezettségüket a nemzetiségi oktatás és kultúra szolgálatában. Az ösztöndíjprogram legfőbb célja a nemzetiségi pedagógus-utánpótlás biztosításának elősegítése, szakmailag elhivatott nemzetiségi oktatók, nevelők képzése.